Anu Kärkkäinen

16.11.2017

Valtionvarainvaliokunnan verojaosto

HE 155/2017

Lausunto: Hallituksen esitys laiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 19a ja 27c:n sekä arvonlisäverolain 15 ja 29§:n muuttamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Lausunto

Kannatamme nyt esillä olevia esityksiä arvonlisäverolain ja elinkeinotulojen verotuksesta annettujen lakien muuttamisesta.

Tällä hetkellä kokonaishoitopalvelua koskevia elinkeinoverolaissa ja arvonlisäverolaissa olevia erityissäännöksiä jaksottamisesta sovelletaan vain valtion väylä ja ratahankkeisiin. Kokonaishoitopalvelua koskevia erityissäännöksiä ei ole voitu tähän mennessä soveltaa toimitilahankkeisiin lainkaan. Suuri osa kuntien vastaavista hankkeista jäävät nykyisten säännösten ulkopuolelle. Elinkaarimallien suurin este talonrakennushankkeissa on ollut nimenomaan ollut nyt poistuva verotuksellinen jaksotusongelma talonrakennushankkeissa.

Muutoksen seurauksena kaikki valtion ja kuntien erilaiset tila-ja infrahankkeet voidaan toteuttaa kokonaispalvelusopimuksella eli elinkaarimallilla siten, että kokonaispalvelusta saadut tulot voidaan tulouttaa, että palveluntuotannosta aiheutuvat menot sitä mukaan, kun palvelua tuotetaan koko sopimuskauden ajan.

Pidämme hyvänä sitä, että esityksessä hankkeita ei rajata pelkästään julkisyhteisöjen hankkeisiin vaan voisi koskea myös yksityisten yritysten hankkeita kuten konttorirakennuksia tai tuotantolaitoksia. Pidämme hyvänä, että jatkossa elinkaarimallia on verotuksellisesti järkevää käyttää niin teihin, rautateihin, rakennuksiin ja pysyviin rakennelmiin

Elinkaarihankkeet ovat valtion ja kuntien erilaisten infra – ja rakennushankkeiden tarpeellinen, järkevä ja kustannustehokas toteutustapa. Elinkaarihankkeissa (kokonaispalvelusopimus) palveluntuottaja vastaa kohteen suunnittelusta, rakentamisesta, ylläpidosta ja jopa mahdollisesti käyttäjäpalveluista (siivous, turvapalvelut) sopimusajan, josta yritykselle suoritetaan ns. palvelumaksua. Elinkaarihankkeita on järkevää käyttää erilaisissa väylähankkeissa, sairaaloissa, kouluissa ja päiväkodeissa.

Rakennusteollisuus RT ry
etunimi.sukunimi@rakennusteollisuus.fi
Y-tunnus 0215303-5
www.rakennusteollisuus.fi
puh. 09 12991
PL 381 (Unioninkatu 14)
faksi 09 628 264
00131 Helsinki

Elinkaarihankkeissa on monia etuja tilaajan kannalta. Kohteen kunnossapitoriski on toteuttajalla. Hankkeen toteuttajalla on intressi toteuttaa kohde elinkaarikustannuksiltaan edullisimmalla tavalla. Pitkällä sopimuskaudella tilaaja välttää jatkuvan kilpailuttamisen aiheuttamat kustannukset. Sekä tilaaja että tarjoaja voivat arvioida hankkeen kannattavuutta, kustannuksia, hyötyjä ja riskejä jo hankkeen alkuvaiheessa. Ylläpitopalvelu ei ole välttämättä tilaajan ydintoimintoa ja ulkoistaminen on perusteltua.

Erinomainen esimerkki toimivasta elinkaarihankkeesta on Espoossa 2003 toteutettu Kuninkaantien lukion ja uimahallin toteutus sisältäen 25 vuodeksi solmitun palvelukokonaisuuden. Edellä mainittuun malliin liittyen on mm. kehitetty laaduntarkkailujärjestelmä, johon kuuluvat vuosittaiset tyytyväisyyskyselyt ja sähköinen tietokanta, johon kootaan tietoa puutteista ja onnistumisista.

Meillä on suuri huoli erityisesti kuntien käyttötalouden riittävyydestä sote- ja maakuntauudistuksen toteuduttua, kun kuntien verotulot pienenevät ja kunnille jää toisaalta merkittävä määrä vanhoja koulu-ja päiväkoti yms. kiinteistöjä kunnossapidettäväksi. Pidämmekin elinkaarimallia erinomaisena ratkaisuna koulu- ja päiväkotikiinteistöjen korjauksissa erityisesti kosteus-ja homeongelmaisten kohteiden ongelmien ratkaisemiseksi.

Jäsenyrityksemme ovat toimineet ja ovat halukkaita toimimaan toteuttajina erilaisissa elinkaarihankkeissa. Toteutuneita elinkaarihankkeita ovat mm. Järvenpää-Lahti tieosuus, E18 Muurla-Lohja, E18 Koskenkylä-Kotka. Lisäksi Kuopiossa on toteutettu koulu- ja päiväkotihankkeita.

Sopimusmallit elinkaarihankkeisiin valmisteltu yhteistyössä kuntien ja toimijoiden välillä

Rakennusteollisuus RT ry on yhdessä Kuntaliiton ja Raklin kanssa laatinut vuonna 2013 sopimusmallit talonrakennusalan elinkaarihankkeisiin. Sopimusmallit antavat hyvän lähtökohdan sopimusosapuolille elinkaarimallisopimusten tekemiselle ja niiden pohjalta voidaan sopia yksityiskohdista hankekohtaisesti. Sopimusmallit ovat erityisen tarpeellisia pienten ja keskisuurten kuntien tilahankkeissa, joissa kuntien osto-osaamisessa on haasteita.

Selvitysmies Erkki Virtanen suosittaa elinkaarimallien käyttöä

Pääministeri Juha Sipilän kutsumana selvitysmies Erkki Virtanen antoi maaliskuussa 2017 (136/2017) suosituksia valtion rahoittaman rakentamisen ongelmien ratkaisemiseksi. Selvitysmies Virtasen mukaan valtion tulisi ryhtyä edistämään allianssi-elinkaarimallin käyttöä julkisessa rakentamisessa. Virtasen mukaan tämä voisi jatkossa olla yksi mahdollinen ratkaisu kosteus- ja homeongelmien ehkäisemiseen ja hoitamiseen. Virtanen totesi antamassaan raportissa, että elinkaarimallien mahdollistamiseksi tulisi muuttaa sekä arvonlisäverolakia ja lakia elinkeinotulojen verottamisesta nyt esitetyllä tavalla.

Rakennusteollisuus RT ry

Anu Kärkkäinen
johtaja, elinkeinoasiat